

Briselē, 9.3.2018.
COM(2018) 127 final

2018/0058 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,
ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Ukrainai**

{SWD(2018) 66 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas Savienība (ES) pēdējos gados ir ievērojami stiprinājusi savu partnerību ar Ukrainu, pārsniedzot tikai divpusēju sadarbību un pārejot uz pakāpenisku politisko asociāciju un ekonomisko integrāciju. ES un Ukrainas asociācijas nolīgums, kas tika parakstīts 2014. gadā un paredz padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), veicina ciešākas politiskās attiecības, spēcīgākas ekonomiskās saiknes un kopīgo vērtību ievērošanu un ir galvenais instruments, kas veicina Ukrainas un ES tuvināšanos. Dažas asociācijas nolīguma daļas tiek provizoriski piemērotas kopš 2014. gada 1. novembra, bet *DCFTA* – kopš 2016. gada 1. janvāra. Nolīgums stājas spēkā 2017. gada 1. septembrī pēc tam, kad to bija ratificējusi Ukraina un visas ES dalībvalstis, un pēc tam, kad 2017. gada jūlijā ES Padome bija pieņēmusi lēmumu par tā noslēgšanu.

Neskatoties uz izaugsmes atjaunošanos 2016. un 2017. gadā pēc dziļas lejupslīdes 2014. un 2015. gadā, Ukrainas ekonomika joprojām ir neaizsargāta pret ārējiem satricinājumiem. Tas atspoguļojas valsts izteiktajā atkarībā no preču eksporta, valsts starptautisko rezervju papildināšanā, kas notiek lēnāk, nekā prognozēts, un tās augstajās ārējās parādsaistībās, jo īpaši, kad 2019. gadā atkal stāsies spēkā pārstrukturēto euroobligāciju maksājumu saistības. **Nemot vērā šo kontekstu, joprojām svarīgs ir Ukrainas starptautisko partneru nepārtraukts atbalsts.**

2015. gada martā Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) apstiprināja Paplašinātās finansēšanas mehānisma programmu Ukrainai apmēram USD 17,5 miljardu vērtībā, kas beigsies 2019. gada martā. SVF finansiālo atbalstu papildināja ievērojams atbalsts, ko sniedza ES, tās dalībvalstis, vairāki divpusējie partneri (piemēram, ASV, Japāna, Kanāda, Šveice) un citas starptautiskas finanšu iestādes, piemēram, Pasaules Banka, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) un Eiropas Investīciju banka (EIB). Tomēr, tā kā ekonomikas atlabšana joprojām ir nestabila un joprojām pastāv vairākas vājās vietas, Ukrainai 2018. gadā un 2019. gada sākumā būs vajadzīgs papildu ārējais finansējums, un SVF lēš, ka būs nepieciešami USD 4,5 miljardi (aptuveni EUR 3,8 miljardi¹).

Ukrainas finanšu ministrs Oleksandr Danyliuk 2017. gada 29. novembrī Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietniekam Valdim Dombrovskim iesniedza oficiālu lūgumu par papildu makrofinansiālo palīdzību no ES. Šī palīdzība varētu palīdzēt segt valsts ārējā finansējuma vajadzības un atbalstītu reformu īstenošanu.

Nemot vērā šo lūgumu un ekonomisko situāciju Ukrainā, jo īpaši papildu vajadzības pēc ārējā finansējuma, **Eiropas Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu sniegt turpmāku makrofinansiālo palīdzību (MFP) Ukrainai**, pamatojoties uz LESD 212. pantu, par summu līdz EUR 1 miljardam, kas sniedzama kā vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumi divās daļās.

Ierosinātā jaunā MFP darbība papildinātu iepriekšējās trīs MFP darbības, kuru kopējā vērtība ir EUR 3,4 miljardi un kuras ir sniegtas Ukrainai kopš 2014. gada krīzes sākuma. Šo darbību ietvaros kopā ir izmaksāti EUR 2,8 miljardi, tostarp EUR 1,6 miljardi 2014. un 2015. gadā (tā sauktās MFP I un II ietvaros) un divas daļas katra EUR 600 miljonu apmērā 2015. gada jūlijā un 2017. gada aprīlī (MFP III ietvaros). Trešā un pēdējā daļa EUR 600 miljonu apmērā MFP III ietvaros netika izmaksāta, jo tā bija saistīta ar 21 politikas

¹ Visas konversijas šajā dokumentā ir balstītas uz EUR/USD maiņas kursu 1,19.

pasākuma īstenošanu, par ko bija panākta kopīga vienošanās ar Ukrainas iestādēm. Kaut arī Ukraina bija izpildījusi daudzas politikas saistības, no kā bija atkarīgs šis maksājums, četri pasākumi, ieskaitot divus, kas saistīti ar korupcijas apkarošanu, nebija īstenoti laikposmā, kurā bija pieejama attiecīgā palīdzība (līdz 2018. gada janvārim). Ņemot vērā šos apstākļus, Komisija nevarēja izmaksāt pēdējo maksājumu MFP III ietvaros un tas tika oficiāli atcelts 2018. gada 18. janvārī.

Ierosinātās MFP mērķis ir palīdzēt Ukrainai segt daļu no papildu ārējā finansējuma vajadzībām 2018. un 2019. gadam, lai mazinātu ekonomikas īstermiņa maksājumu bilances problēmas un fiskālo neaizsargātību. **Turklāt ES palīdzība radītu stimulu pastiprināt Ukrainas centienus veikt reformas,** vienojoties ar Ukrainas iestādēm par saprašanās memorandu, kurā ietverta pienācīga pasākumu pakete, kuru mērķis ir atbalstīt ekonomikas korekcijas un strukturālas reformas. Komisija centīsies panākt plašu vienošanos ar Ukrainas iestādēm, lai nodrošinātu atbildību un tādējādi palielinātu iespēju, ka tiks netraucēti īstenoti saskaņotie nosacījumi. Šiem politikas nosacījumiem vajadzētu būt vēršiem uz dažu trūkumu novēršanu, kuri gadu gaitā bijuši vērojami Ukrainas ekonomikā un ekonomikas pārvaldības sistēmā, un vajadzētu būt saskaņā ar apņemšanos īstenot reformu saistības, ko Ukraina uzņēmusies saistībā ar asociācijas nolīgumu, saistībā ar citiem ES atbalsta instrumentiem, kā arī SVF un Pasaules Bankas korekciju programmām. Svarīgāko korupcijas novēršanas un pārvaldības reformu īstenošana būs priekšnoteikums MFP darbības veiksmīgai pabeigšanai.

Ņemot vērā to, ka Ukraina nepilnīgi īstenoja ar MFP III saistīto politikas programmu, kā rezultātā Komisija 2018. gada janvārī atcēla ES pēdējā maksājuma daļas izmaksu, ir lietderīgi iekļaut īpašus nosacījumus attiecībā uz katru no šīs palīdzības abām daļām. Konkrētāk, **ir paredzēts šādi atspoguļot pasākumus, kuri netika īstenoti iepriekšējā programmā.**

- Attiecībā uz valsts ierēdņu **aktīvu deklarāciju pārbaudi** Komisija pieprasīs izveidot efektīvu pārbaudes sistēmu, tostarp izmantojot automatiskās pārbaudes programmatūru, kam ir tieša un automatiska piekļuve valsts datubāzēm un reģistriem. Attiecībā uz saprašanās memorandu, par ko jāvienojas ar Ukrainu saskaņā ar jauno ierosināto MFP darbību, Komisija pieprasīs, lai būtu ieviesta un darbotos minētā automatiskās pārbaudes sistēma un, izmantojot šo sistēmu, tiktu pārbaudīts ievērojams skaits deklarāciju, prioritārā kārtībā pārbaudot augsta līmeņa amatpersonu deklarācijas.
- Attiecībā uz tādu datu pārbaudi, ko uzņēmumi sniedz par saviem faktiskajiem īpašniekiem un uzņēmumu ziņošanas pienākumu, ir jāatzīst, ka šis process joprojām starptautiskā mērogā, tostarp arī Eiropas Savienībā, ir tikai sākuma stadijā. Pēc Ukrainas pieprasījuma tiks organizēta ekspertu apmaiņa starp Ukrainu un ES ar mērķi noteikt iespējamus pasākumus, kas Ukrainai jāveic, lai praktiski varētu izmantot pārbaudes mehānismu. Pamatojoties uz to, saprašanās memorandā kā nosacījumu MFP programmas ietvaros varētu noteikt konkrētus pārbaudes mehānisma kritērijus.
- Joprojām ir spēkā **koksnes eksporta aizliegums**, kas nav saderīgs ar tirdzniecību ierobežojušu pasākumu nepiemērošanu, un tiesību akts par šā aizlieguma atcelšanu joprojām ir jāizskata atbildīgajā parlamentārajā komitejā Ukrainā. Komisija sadarbosies ar Ukrainas iestādēm, lai rastu risinājumu šim ierobežojumam, izmantojot īpašus tirdzniecības instrumentus, tostarp, iespējams, divpusēju domstarpību izšķiršanas mehānismu.
- Ukrainas parlaments 2018. gada 6. februārī pieņēma likumu, **ar ko izveido centrālo kredītreģistru**, un tas stājas spēkā 2018. gada 4. martā. Tāpēc šo

pasākumu var novērtēt kā īstenotu un nav vajadzības to atspoguļot jaunajā memorandā.

Turklāt jaunās programmas memorandā tiks ietverti arī citi pasākumi, kas Ukrainai jāīsteno, lai saņemtu pirmo un otro izmaksu. Tie ietvers pasākumus valsts finanšu pārvaldības jomā, kas ir daļa no visām ar MFP saistītajām politikas programmām. Vispārīgāk runājot, nosacījumi būs vērsti uz dažām galvenajām nozarēm, kuras ir svarīgas Ukrainas makroekonomikas stabilizēšanai.

Kā sīkāk izklāstīts šim priekšlikumam pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā, kas cita starpā balstīts arī uz Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) kopīgi veikto politiskās situācijas novērtējumu, **Komisija uzskata, ka ir izpildīti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi ierosinātajai MFP darbībai.**

- Vispārīgais konteksts

Ukrainu 2014. un 2015. gadā skāra īpaši dziļa lejupslīde, un reālais IKP samazinājās par attiecīgi 6,6 % un 9,8 %. Ekonomiskā krīze atspoguļoja Ukrainas ilgtermiņa makroekonomiskās un strukturālās nepilnības, tomēr to lielā mērā veicināja arī uzticēšanās zudums un kaitējums ražošanas jaudai, kura cēlonis bija konflikts, ko izraisīja Krievijas destabilizējošās darbības valsts austrumu daļā. Stingri politiski pasākumi un plaša mēroga starptautiskā atbalsta pakete 2016. gadā atkal veicināja ekonomikas izaugsmi (2,3 %). Ekonomikas atlabšana turpinājās arī 2017. gadā, kad IKP izaugsme sasniedza 2,2 %, neraugoties uz negatīvo ietekmi, ko radīja kravu bloķēšana, kura 2017. gada martā tika ieviesta attiecībā uz valdības nekontrolētajām teritorijām. Saimnieciskās darbības paplašināšanās 2017. gadā galvenokārt bija saistīta ar uzticēšanās atjaunošanās un algu pieauguma rezultātā pieaugušajām investīcijām un mājāsaimniecību patēriņu.

Neraugoties uz ekonomikas krīzi, Ukraina pēdējos trijos gados ir panākusi ievērojamu progresu **publisko finanšu** konsolidācijā. Vispārējais fiskālais deficīts, tostarp naftas un gāzes uzņēmuma *Naftogaz* deficīts, tika samazināts no 10 % no IKP 2014. gadā līdz tikai 2,4 % 2016. gadā (salīdzinājumā ar SVF programmā noteikto 3,7 % budžeta deficīta mērķi 2016. gadam). Budžeta izpildes līmenis 2017. gadā joprojām ir stabils, pateicoties konsekventai nodokļu iekasēšanai, dividendžu izmaksām no valstij piederošiem uzņēmumiem un dažiem vienreizējiem faktoriem, piemēram, bijušā prezidenta V. Janukoviča iesaldēto aktīvu konfiskācijai (kopā 1 % no IKP). Tā rezultātā konsolidētais valsts budžeta deficīts 2017. gadā sasniedza apmēram 1,5 % no IKP. Ar valsts uzņēmumu un banku rekapitalizāciju saistītais kvazifiskālais deficīts ir ievērojami samazināts, jo īpaši uzņēmuma *Naftogaz* darbības deficīta novēršanas rezultātā. Šāda fiskālā konsolidācija apvienojumā ar valūtas maiņas kursa relatīvu stabilitāti kopš 2016. gada ir palīdzējusi samazināt **vispārējās valdības parādu** līdz aptuveni 76 % no IKP 2017. gada beigās (no 81 % 2016. gada beigās).

2018. gada budžetā paredzēts fiskālais deficīts 2,4 % apmērā no IKP (tas atbilst SVF programmā paredzētajam maksimālajam apjomam 2,5 % apmērā) un ir balstīts uz pieņēmumiem, ka reālā IKP izaugsme būs 3 % un patēriņa cenu **inflācija** – 9 %. Pakāpeniski ir novērsta deflācijas tendence, kas dominēja no 2015. gada pavasara (60,9 % 2015. gada aprīlī) līdz 2016. gada vidum (6,9 % 2016. gada jūnijā). Kopš tā laika inflācijas pieaugumu (14,1 % 2018. gada janvārī) ir veicinājušas pieaugošās ražošanas izmaksas un patērētāju pieprasījums (kas jo īpaši izriet no algu pieauguma), kā arī pieaugošās neapstrādātas pārtikas cenas (salna, kas 2017. gada sākumā nopostīja sējumus) un degvielas cenas. Pieaugošā inflācijas spiediena dēļ centrālā banka kopš 2017. gada oktobra ir paaugstinājusi atsaucēs **procentu likmi** kopumā par 4,5 procentpunktiem (līdz 17 % 2018. gada 2. martā).

Attiecībā uz ārējo sektoru Ukrainas **tekošā konta** deficīts ir pakāpeniski palielinājies (3,5 % no IKP 2017. gadā) pēc straujām lejupvērstām korekcijām, ko izraisījusi ekonomikas krīze (no 9 % no IKP 2013. gadā līdz 0,3 % 2015. gadā). Tas bija galvenokārt saistīts ar ražošanas līdzekļu importa atlabšanu (atbilstoši uzņēmēju uzticēšanās pieaugumam) un stabilu iekšējo patēriņu. Tekošā konta deficīta turpmāku pieaugumu ierobežoja eksporta kāpums (17 % gada griezumā 2017. gadā), kā iemesls bija izaugsme pasaules ekonomikā un labvēlīgi tirdzniecības noteikumi. Ir pieaugušas arī privātā **kapitāla plūsmas**, kas nav ārvalstu tiešie ieguldījumi, jo īpaši tāpēc, ka valdība 2017. gada septembrī izvietoja euroobligācijas USD 3 miljardu vērtībā. Ukrainas daudzpusējo un divpusējo partneru atbalsts kopā ar tekošā konta korekcijām un privātu finanšu plūsmu pakāpenisku atgriešanos palīdzēja Ukrainai papildināt savas **starptautiskās rezerves** līdz USD 18,6 miljardiem 2018. gada janvāra beigās, neskatoties uz ārvalstu tiešo ieguldījumu nelielo apjomu.

Neskatoties uz ekonomiskās situācijas uzlabošanos kopš 2015. gada, joprojām pastāv neaizsargātība, kuras iemesls ir valsts ievērojamā atkarība no preču eksporta, starptautisko rezervju neparedzēti lēna papildināšana un paaugstinātas ārējās parādsaistības. Turklāt vēl aizvien gauso atlabšanu varētu ietekmēt tādi negatīvie riski kā nestabilā politiskā vide un joprojām pastāvošie draudi par spriedzes pastiprināšanos valsts austrumu daļā.

Tā kā Ukraina ir preču eksportētāja (lauksaimniecības produkti un metāls veido aptuveni 70 % no Ukrainas eksporta), tā joprojām ir īpaši neaizsargāta pret **tirdzniecības noteikumu pasliktināšanos** un pret pasākumiem, ko ieviesusi Krievija, lai ierobežotu tranzītu no Ukrainas. Pasaules preču cenu kritums bija galvenais faktors maksājumu bilances krīzei, ko Ukraina piedzīvoja 2009. gadā, kā arī 2014. un 2015. gadā.

Ukrainas **lielais ārējais parāds** ir vēl viens neaizsargātības iemesls. Neraugoties uz straujo aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanos korporatīvajā un banku nozarē kopš 2014. gada krīzes, bruto ārējais parāds 2017. gada 1. oktobrī bija USD 117,3 miljardi (111 % no IKP), tostarp USD 47,5 miljardi īstermiņa vērtspapīros (45 % no IKP). Kaut gan šis parāds galvenokārt attiecas uz privāto sektoru un nerada tieša veida atbildību valstij, daļa no tā ir saistīta ar valsts uzņēmumiem (dažkārt to garantējusi valsts) un tādējādi rada iespējamās saistības valsts iestādēm. Līdz ar krīzi ir ievērojami samazinājies tiešais valsts ārējais parāds, kas tiek pārcelts uz nākamo gadu, jo iestādes izmantoja starptautisku finanšu iestāžu piešķirtus ilgtermiņa aizdevumus un ar tā saukto 2015. gada novembra parāda operāciju mainīja atmaksas grafiku aptuveni USD 15 miljardu vērtam obligāciju parādam (gan tiešam, gan garantētam). Tomēr minētā parāda līmenis joprojām ir salīdzinoši augsts, un atmaksas saistības 2018. un 2019. gadā ir ievērojamas.

Rezerves joprojām ir zem SVF atbilstības standartiem, jo īpaši saistībā ar lielajām ārējām parādsaistībām. Kaut arī Ukrainai pēdējo trīs gadu laikā ir izdevies palielināt savas bruto **starptautiskās rezerves**, process ir bijis lēnāks, nekā to sākotnēji plānojis SVF. 2018. gada janvāra beigās ārējās rezerves bija USD 18,6 miljardi, kas joprojām ir zem pirmskrīzes līmeņa un līmeņa, kādu, uzsākot SVF programmu, bija paredzēts sasniegt līdz 2017. gada beigām (USD 22,3 miljardi). Rezerves varētu atkal tikt pakļautas spiedienam 2018. un 2019. gadā, kad valstij būs jāatmaksā vairāk nekā USD 12 miljardi (procentos un pamatsummā) valsts un daļēji valsts ārējā parāda. Kredīta atmaksas intensīvākā fāze būs vienlaikus ar prezidenta un parlamenta vēlēšanām 2019. gadā. Ņemot vērā minēto, šķiet, ka ir vajadzīga Ukrainas starptautisko rezervju papildināšana, un ES papildu MFP varētu lietderīgi atbalstīt šos centienus gan tiešā veidā (ar tās ietvaros veiktajiem maksājumiem), gan netiešā veidā (kā privātu kapitāla plūsmu katalizators un vietējās valūtas uzticamības atjaunošanai).

Ņemot vērā šo kontekstu, joprojām svarīgs ir SVF un Ukrainas starptautisko partneru, tostarp ES, nepārtraukts atbalsts. Kopš krīzes sākuma Paplašinātās finansēšanas

mehānisma programmu Ukrainai USD 17,5 miljardu apmērā, ko SVF apstiprināja 2015. gada martā, ir papildinājis būtisks atbalsts no Ukrainas divpusējiem partneriem, tostarp ES. Citas starptautiskās finanšu iestādes, piemēram, Pasaules Banka, ERAB un EIB, arī ievērojami pastiprinājušas savu darbību, lai atbalstītu valsts ekonomikas pāreju. Tomēr, tā kā Ukrainas ekonomika joprojām ir nestabila un neaizsargāta vairākās jomās, SVF lēš, ka valstij 2018. gadā un 2019. gada sākumā būs jāsasarkas ar papildu ārējā finansējuma vajadzībām USD 4,5 miljardu apmērā (aptuveni EUR 3,8 miljardi²). Ierosinātā MFP segtu 26,5 % no kopējā papildu iztrūkstošā finansējuma. Finansējuma iztrūkuma novēršanai Pasaules Banka gatavo arī jaunu attīstības politikas aizdevumu USD 800 miljonu apmērā. Ņemot vērā Pasaules Bankas potenciālo ieguldījumu, ES MFP segs 32 % no atlikušā finansējuma iztrūkuma, kas sasniedz USD 3,7 miljardus.

- Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā

MFP Ukrainai sniegta saskaņā ar četriem atsevišķiem lēmumiem:

- Padomes Lēmums (2002. gada 12. jūlijs), ar kuru paredz papildu makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (2002/639/EK)³
- Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 646/2010/ES (2010. gada 7. jūlijs), ar kuru paredz makrofinansiālo palīdzību Ukrainai⁴
- Padomes Lēmums (2014. gada 14. aprīlis), ar kuru paredz makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (2014/215/ES)⁵
- Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/601 (2015. gada 15. aprīlis), ar kuru paredz makrofinansiālo palīdzību Ukrainai⁶

- Atbilstība pārējiem Savienības mērķiem un politikas virzieniem

Ierosinātā MFP saskan ar ES apņemšanos atbalstīt Ukrainas tuvākā laika ekonomiskās un politiskās pārejas procesu. Tā saskan ar principiem, kuri reglamentē MFP instrumenta izmantošanu, proti, MFP ārkārtas raksturs, politiski priekšnosacījumi, komplementaritāte, nosacītība un finanšu disciplīna.

Ierosinātā MFP ir saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku ("EKP"). Tā sekmē Eiropas Savienības mērķus attiecībā uz ekonomikas stabilitāti un attīstību Ukrainā un – plašākā mērogā – noturību Austrumeiropas kaimiņvalstīs. Atbalstot iestāžu centienus izveidot stabilu makroekonomikas satvaru un īstenot vērienīgas strukturālās reformas, ierosinātā darbība veicina ES vispārējās iesaistes Ukrainā pievienoto vērtību un uzlabo citu šai valstij sniegto ES finanšu palīdzības formu efektivitāti, tostarp budžeta atbalsta darbības un dotācijas, kas pieejamas ar ārēju finanšu instrumentu starpniecību pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas 2014. līdz 2020. gadam ietvaros. Ierosinātā MFP ir arī vispārēja Ukrainai piešķirta starptautiska atbalsta būtiska daļa, un tā turpinās papildināt palīdzību, ko piešķirušī daudzpusēji un divpusēji līdzekļu devēji.

Ukrainai ir svarīgas ekonomiskās saiknes ar ES. 2017. gada 1. septembrī stājās spēkā ES un Ukrainas asociācijas nolīgums. Noteikumi par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*) tiek provizoriski piemēroti kopš 2016. gada 1. janvāra, kad ES un Ukraina sāka savstarpēji atvērt savus tirgus precēm un pakalpojumiem. ES ir Ukrainas svarīgākā

² Visas konversijas šajā dokumentā ir balstītas uz EUR/USD maiņas kursu 1,19.

³ OV L 209, 6.8.2002., 22.–23. lpp.

⁴ OV L 179, 14.7.2010., 1. lpp.

⁵ OV L 111, 15.4.2014., 85. lpp.

⁶ OV L 100, 17.4.2015., 1.–7. lpp.

tirdzniecības partnere, un tirdzniecība ar ES veido 40,6 % (vērtības izteiksmē) no Ukrainas kopējās tirdzniecības 2016. gadā. 2017. gadā divpusējā tirdzniecība turpināja pieaugt. Ukrainas eksports ES pieauga par 27,3 % gada griezumā, bet imports no ES palielinājās par 22,1 % (vērtības izteiksmē).

2. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

- Ierosināto pasākumu kopsavilkums

Eiropas Savienība Ukrainai piešķir makrofinansciālo palīdzību vidēja termiņa aizdevuma veidā, tās kopējam maksimālajam apmēram sasniedzot EUR 1 miljardu; tā palīdzēs segt Ukrainas atlikušās ārējā finansējuma vajadzības. Palīdzību plānots izmaksāt divās aizdevuma daļās. Ja ar katru maksājuma daļu saistītie politikas pasākumi būs izpildīti laikus, pirmo maksājumu paredzēts izmaksāt 2018. gada otrajā pusē, bet otru maksājumu varētu izmaksāt 2019. gada pirmajā pusē. Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Komisija un Ukrainas iestādes vienosies par saprašanās memorandu, kurā tiks noteikti strukturālo reformu pasākumi, kas saistīti ar ierosinātās MFP darbību, ieskaitot jautājumus par termiņiem un secību. Turklāt, kā tas parasti ir MFP gadījumā, izmaksas cita starpā ir atkarīgas no sekmīgiem pārskatiem saskaņā ar SVF programmu un tā, vai SVF turpina piešķirt līdzekļus Ukrainai.

- Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. pants.

- Subsidiaritātes princips

Subsidiaritātes princips ievērots, jo dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot īstermiņa makroekonomisko stabilitāti Ukrainā un tāpēc to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli tam ir budžeta ierobežojumi valstu līmenī un vajadzība koordinēt līdzekļu devēju darbību, lai maksimāli palielinātu palīdzības apmēru un efektivitāti.

- Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu: tas atbilst īstermiņa makroekonomiskās stabilitātes sasniegšanai vajadzīgajam minimumam un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Pamatojoties uz SVF aplēsēm rezerves vienošanās kontekstā, Komisija noteikusi, ka palīdzības apmērs atbilst aptuveni 26,5 % no aplēstā papildu iztrūkstošā finansējuma laikposmā no 2018.–2019. gadam. Šīs būtiskās saistības attaisno: Ukrainas politiskā nozīme Eiropas kaimiņvalstu stabilitātes nodrošināšanai; valsts politiskā asociācija un ekonomiskā integrācija ar ES, par ko liecina asociācijas nolīgums starp abām pusēm, kurš stājies spēkā 2017. gada 1. septembrī; kā arī sarežģītā situācija, ar ko joprojām saskaras Ukraina un ko izraisījis militārais konflikts valsts austrumu daļā.

- Juridisko instrumentu izvēle

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota, lai sasniegtu makroekonomikas mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs ātri atvieglot ārējā finansējuma iegūšanu, kā arī palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu makroekonomikas un struktūrpoltikas

satvaru, MFP var palielināt to pasākumu efektivitāti, kuri Ukrainā finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

3. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Gatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti regulāri sazinājās ar Ukrainas iestādēm, lai veicinātu Ukrainas līdzdalību programmā. Turklāt, tā kā MFP ir būtiska daļa no starptautiskā atbalsta, kas paredzēts Ukrainas ekonomikas stabilizācijai, Komisija apspriedās arī ar Ukrainas starptautiskajiem partneriem, piemēram, ar Starptautisko Valūtas fondu un Pasaules Banku, kas palīdz valstij, izmantojot plašas finansējuma programmas.

- Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana

Pārbaudot Ukrainas publiskā sektora finanšu aprites un administratīvo procedūru kvalitāti un ticamību, Komisija ar neatkarīgu ekspertu palīdzību veica operatīvu novērtējumu un 2014. gada augustā sagatavoja nobeiguma ziņojumu. 2018. gada otrajā ceturksnī paredzēts veikt jaunu operatīvu novērtējumu, lai atspoguļotu nesenās norises.

- Ietekmes novērtējums

ES makrofinansālā palīdzība ir finanšu instruments, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar mērķi sniegt atbalstu nopietnu maksājumu bilances problēmu novēršanai trešās valstīs. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņem (SWD(2015) 111 final), jo šajā ārkārtas situācijā, kurā ir nepieciešama ātra reaģēšana, pastāv politiska vajadzība strauji virzīties uz priekšu.

Kopumā Komisijas priekšlikumi bija balstīti uz pieredzi, kas gūta, veicot *ex post* izvērtējumus par iepriekšējām darbībām ES kaimiņvalstīs. MFP un tai pievienotā ekonomisko korekciju un reformu programma palīdzēs apmierināt Ukrainas īstermiņa finansējuma vajadzības, vienlaicīgi atbalstot politikas pasākumus, kas vērsti uz valsts fiskālā stāvokļa un ārējo pozīciju stiprināšanu vidējā termiņā un ilgspējīgas izaugsmes pamatu likšanu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Plānotā palīdzība tiktu piešķirta aizdevumu veidā un būtu jāfinansē ar aizņēmuma operāciju palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Palīdzības budžeta izmaksas atbildīs to summu iemaksai (kvota: 9 %), kuras no budžeta pozīcijas 01 03 06 (“Garantiju fonda finansējums”) tiek piešķirtas garantiju fondam ES ārējiem aizdevumiem. Pieņemot, ka 2018. gadā tiks izmaksāta aizdevuma pirmā daļa EUR 500 miljonu apmērā un 2019. gadā tiks izmaksāta aizdevuma otrā daļa EUR 500 miljonu apmērā, saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu iemaksa tiks veikta 2020. gada budžetā (EUR 45 miljonu apmērā) un 2021. gada budžetā (EUR 45 miljonu apmērā).

Balstoties uz pašreizējām prognozēm par budžeta pozīcijas 01 03 06 izmantojumu, Komisija uzskata, ka ir iespējams nosegt ierosinātās Ukrainai piešķiramās MFP darbības ietekmi uz budžetu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

- Pārbaude, pārskatīšana un turpināmība

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS,**ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Ukrainai**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Eiropas Savienības un Ukrainas attiecības turpina attīstīties Eiropas kaimiņattiecību politikas un Austrumu partnerības satvarā. Asociācijas nolīgums starp Savienību un Ukrainu, tostarp par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), stājās spēkā 2017. gada 1. septembrī.

(2) Kopš 2014. gada Ukraina ir sākusi vērienīgu reformu programmu, kuras mērķis ir stabilizēt valsts ekonomiku un uzlabot iedzīvotāju dzīves apstākļus. Ukraina un ES ir kopīgi noteikušas reformu programmu (asociācijas programmu, kas pēdējo reizi tika atjaunināta 2015. gada martā). Korupcijas apkarošana, kā arī konstitucionālā, vēlēšanu un tiesu reforma ir starp darba kārtības prioritātēm.

(3) Papildus politiskajam atbalstam Savienība 2014. gada martā apņēmas nodrošināt finanšu paketi vairāk nekā EUR 11 miljardu apmērā, lai atbalstītu ekonomikas stabilizāciju un reformu īstenošanu Ukrainā, tostarp makrofinansiālo palīdzību EUR 1,6 miljardu apmērā saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/639/EK⁷, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 646/2010/ES⁸ un Padomes Lēmumu 2014/215/ES⁹. Ņemot vērā Ukrainas būtiskās ārējā finansējuma vajadzības, valstij 2015. gada aprīlī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2015/601¹⁰ tika darīta pieejama papildu makrofinansiālā palīdzība EUR 1,8 miljardu apmērā.

(4) Kopš 2014. gada maija Ukraina no Savienības ir saņēmusi makrofinansiālo palīdzību EUR 2,81 miljarda apmērā, tostarp EUR 1,2 miljardus no EUR 1,8 miljardiem, kas ir pieejami saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2015/601. Trešais un pēdējais makrofinansiālās palīdzības maksājums EUR 600 miljonu apmērā saskaņā ar

⁷ Padomes Lēmums 2002/639/EK (2012. gada 12. jūlijs), ar kuru paredz papildu makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 209, 6.8.2002., 22. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 646/2010/ES (2010. gada 7. jūlijs), ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 179, 14.7.2010., 1. lpp.).

⁹ Padomes Lēmums 2014/215/ES (2014. gada 14. aprīlis), ar kuru paredz makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 111, 15.4.2014., 85. lpp.).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2015/601 (2015. gada 15. aprīlis) (OV L 100, 17.4.2015., 1. lpp.).

Lēmumu (ES) 2015/601 tika atcelts 2018. gada 18. janvārī, jo Ukraina nebija pilnībā ievērojusi šim maksājumam piesaistīto strukturālo reformu programmu.

(5) Starptautiskais Valūtas fonds 2015. gada 11. martā apstiprināja četru gadu Paplašinātās finansēšanas mehānisma programmu Ukrainai apmēram USD 17,5 miljardu apmērā, kuras mērķis ir atbalstīt valsts ekonomikas korekciju un reformu programmu un kuras ietvaros no 2015. līdz 2017. gadam tika izmaksāti USD 8,5 miljardi. SVF finansiālo palīdzību papildināja būtisks atbalsts, ko snieguši vairāki divpusējie partneri (tostarp Savienība un tās dalībvalstis, kā arī ASV, Japāna un Kanāda). Citas starptautiskās finanšu iestādes, piemēram, Pasaules Banka, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB) un Eiropas Investīciju banka (EIB), arī ievērojami pastiprinājušas savu darbību, lai atbalstītu Ukrainas ekonomikas pāreju.

(6) Pēc 2017. gada novembrī veiktās tehniskās misijas SVF pārskatīja savas aplēses par Ukrainas ārējā finansējuma vajadzībām un konstatēja, ka 2018. un 2019. gadā būs vajadzīgi papildu USD 4,5 miljardi. Minētās finansējuma vajadzības pārsniedz finansējumu, ko līdz šim bija apņēmusies nodrošināt starptautiskā kopiena, ieskaitot Savienības makrofinansiālo palīdzību saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/639/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 646/2010/ES, Padomes Lēmumu 2014/215/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2015/601.

(7) Ņemot vērā sarežģīto ekonomikas un finanšu situāciju, ar ko Ukraina joprojām turpina saskarties, 2017. gada novembrī iestādes lūdza Eiropas Savienībai papildu makrofinansiālo palīdzību.

(8) ES un Ukrainas Asociācijas padomes sanāsmē, kas notika 2017. gada 8. decembrī, ES atkārtoti apliecināja savu atbalstu Ukrainas ievērojamajiem reformu centieniem, tostarp finansiālas palīdzības sniegšanu, piesaistot to konkrētās reformās panāktam progresam.

(9) Tā kā Ukraina ir valsts, uz kuru attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, būtu jāuzskata, ka tā ir tiesīga saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.

(10) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētām mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu, un tai būtu jābalsta tādas politikas programmas īstenošana, kas ietver tūlītējus stingrus korekcijas pasākumus un strukturālas reformas, kuru mērķis ir novērst maksājumu bilances problēmas īstermiņā.

(11) Ņemot vērā to, ka Ukrainas maksājumu bilancē saglabājas būtisks ārējā finansējuma iztrūkums, kas pārsniedz SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirtos resursus, pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, kuru paredzēts sniegt Ukrainai, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz Ukrainas lūgumu atbalstīt ekonomikas stabilizāciju saistībā ar SVF programmu. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu Ukrainas ekonomikas stabilizācijas un strukturālo reformu programmu, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF atbalsta vienošanos.

(12) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta ilgtspējīgas ārējā finansējuma situācijas atjaunošana Ukrainā, tādējādi atbalstot tās ekonomisko un sociālo attīstību.

(13) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmēra noteikšana balstās uz Ukrainas atlikušo ārējā finansējuma vajadzību pilnīgu un kvantitatīvu novērtējumu, un tajā tiek ņemta vērā valsts spēja finansēt sevi ar pašas resursiem, jo īpaši izmantojot tās rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina tās programmas un resursi, ko nodrošina SVF un Pasaules Banka. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī gaidāmo finansiālo ieguldījumu, ko sniedz divpusējie un daudzpusējie līdzekļi

devēji, un vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu Ukrainā un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.

(14) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem, mērķiem un pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.

(15) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz Ukrainu. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbojas visu makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laiku, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.

(16) Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāatbalsta Ukrainas apņēmība ievērot vērtības, kas tai ir kopīgas ar Savienību, ietverot demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī Ukrainas saistības ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.

(17) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikumam vajadzētu būt tādam, ka Ukrainā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un pārskatatbildība Ukrainā un būtu jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, darbvietu izveidi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpilde, gan minēto mērķu sasniegšana.

(18) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, Ukrainai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes un ka Revīzijas palāta veic revīzijas.

(19) Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes kā budžeta lēmējinstādes pilnvaras.

(20) Makrofinansiālās palīdzības summām vajadzētu atbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.

(21) Savienības makrofinansiālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai šīs instādes būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tām attiecīgie dokumenti.

(22) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹¹.

(23) Uz Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāattiecinā ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienotus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar Ukrainas iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz EUR 90 miljonus, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā Savienības makrofinansiālās palīdzības summu, kas paredzēta Ukrainai, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība piešķir Ukrainai makrofinansiālo palīdzību ar maksimālo summu EUR 1 miljards (“Savienības makrofinansiālā palīdzība”), lai atbalstītu Ukrainas ekonomikas stabilizāciju un reformas. Palīdzība dod ieguldījumu to Ukrainas maksājumu bilances vajadzību segšanā, kas konstatētas SVF programmā.
2. Visu Savienības makrofinansiālās palīdzības summu Ukrainai piešķir aizdevumu veidā. Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm aizņemt nepieciešamos līdzekļus un aizdot tos Ukrainai. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp Starptautisko Valūtas fondu (SVF) un Ukrainu, un atbilstīgi ekonomikas reformu pamatprincipiem un mērķiem, kas izklāstīti saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku (EKP) noslēgtajā ES un Ukrainas asociācijas nolīgumā, kas paredz arī padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas izveidi.

Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.

4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama divarpus gadus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.
5. Ja Ukrainas finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Priekšnoteikums Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanai ir tas, ka Ukrainā tiek ievēroti efektīvi demokrātiskie mehānismi, tostarp daudzpartiju parlamentārā sistēma un tiesiskums, un tiek garantēta cilvēktiesību ievērošana.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.
3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES¹².

¹² Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar Ukrainas iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm, un kuri jāizklāsta saprašanās memorandā (“saprāšanās memorands”), iekļaujot tajā arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Saprašanās memorandā izklāstītie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi atbilst 1. panta 3. punktā minētajiem nolīgumiem vai kārtībai, tostarp makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko Ukraina īsteno ar SVF atbalstu.
2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību Ukrainā, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansiālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārrauga panākumus minēto mērķu sasniegšanā.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības detalizētus finanšu noteikumus paredz aizdevuma nolīgumā, ko noslēdz Komisija un Ukrainas iestādes.
4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai Ukrainas ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansiālās palīdzības mērķiem. To darot, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā – ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansiālo palīdzību dara pieejamu divās aizdevuma daļās. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.
2. Savienības makrofinansiālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009¹³.
3. Komisija pieņem lēmumu par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
 - (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota politikas programma ar stingriem korekcijas un strukturālo reformu pasākumiem, ko atbalsta ar SVF noslēgta vienošanās par kredītu, kura nav saistīta ar piesardzības pasākumiem; kā arī:
 - (c) tiek sekmīgi īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.

Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.

¹³ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

4. Ja Komisija konstatē, ka nav izpildīti nosacījumi, kas paredzēti 3. punktā, tā uz laiku pārtrauc vai atceļ Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu. Šādos gadījumos tā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par minētās apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.
5. Savienības makrofinansiālo palīdzību izmaksā Ukrainas Valsts bankai. Ievērojot noteikumus, kas jāparedz saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt Ukrainas Finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

5. pants

1. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību saistītās aizņēmuma un aizdevuma darbības veic euro, izmantojot vienu un to pašu valutēšanas dienu, un tās Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārcelšanā un nepakļauj to maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un Ukraina to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek ietverta aizņēmuma operāciju noteikumos.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un Ukraina to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visu tās sākotnējo aizdevumu vai tā daļu vai pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas darbības veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt attiecīgo aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas izmaksas, kas Savienībai rodas saistībā ar šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma operācijām, sedz Ukraina.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās operācijas.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012¹⁴ un Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012¹⁵.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar tiešu pārvaldību.
3. Aizdevuma nolīgumā, kas minēts 3. panta 3. punktā, paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (a) nodrošina, ka Ukraina regulāri pārbauda, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību, lai atgūtu visus izšķērdētos līdzekļus, kas piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (2012. gada 25. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un par Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 atcelšanu (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

¹⁵ Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

- (b) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95¹⁶, Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2185/96¹⁷ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 883/2013¹⁸ nodrošina Savienības finansiālo interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību;
 - (c) nepārprotami pilnvaro Komisiju, tostarp Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai vai tā pārstāvjus, veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - (d) nepārprotami pilnvaro Komisiju un Revīzijas palātu veikt revīzijas laikposmā, kad ir pieejama Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, tostarp veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - (e) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja tiek konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību Ukraina ir iesaistījusies krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkādā citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finansiālajām interesēm.
4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie Ukrainas finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

- 1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
- 2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

- 1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā gūtos panākumus;
 - (b) izvērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā gūtos panākumus;
 - (c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, Ukrainas faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.

¹⁶ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹⁷ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* izvērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte un tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Makrofinansiāla palīdzība Ukrainai

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā¹⁹

Politikas joma: 01. sadaļa – Ekonomika un finanses

Darbība: 03 – Starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

“Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem – labklājības veicināšana ārpus ES”

Ar *ECFIN* ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

- (a) atbalstu makroekonomiskajai stabilitātei un izaugsmei veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību, kā arī:
- (b) atbalstu paplašināšanās procesam, ES Eiropas kaimiņattiecību politikas un ES prioritāšu īstenošanu citās trešās valstīs, veicot ekonomisko analīzi un sniedzot politikas novērtējumus un konsultācijas.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētais mērķis: “Labklājības veicināšana ārpus ES”

Attiecīgās ABM/ABB darbības: Starptautiskā ekonomika un finanses.

1.4.3. Paredzamais(-ie) rezultāts(-i) un ietekme

Ierosināto palīdzību veido ES aizdevums Ukrainai līdz EUR 1 miljardam, un tās mērķis ir veicināt ilgtspējīgāku maksājumu bilances situāciju. Palīdzībai, ko plānots izmaksāt divās daļās, būtu jāpalīdz valstij pārvarēt ekonomikas un maksājumu bilances situācijas grūtības. Tā veicinās arī strukturālās reformas, kuru mērķis ir palielināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmei un uzlabot publiskā sektora finanšu pārvaldību.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par noteiktu rādītāju kopumu un pirms visu palīdzības daļu izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publiskā sektora finanšu pārvaldību pēc tam, kad 2018. gada otrajā ceturksnī būs veikts operatīvais novērtējums par finanšu apriti un administratīvajām procedūrām Ukrainā. ES delegācija Ukrainā arī regulāri ziņos

¹⁹ *ABM:* budžeta vadība pa darbības jomām – *ABB:* budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to pašreizējās darbības Ukrainā.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc īstenošanas perioda beigām tiks veikts neatkarīgs *ex post* novērtējums par palīdzību.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Palīdzības izmaksa būs atkarīga no politisko priekšnoteikumu izpildes un Ukrainas un SVF atbalsta vienošanās apmierinošas īstenošanas. Turklāt Komisija un Ukrainas iestādes saprašanās memorandā vienojas par konkrētiem politikas nosacījumiem.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Palīdzot valstij attīstīt savu ārējo ekonomisko noturību, ierosinātā MFP veicinās makroekonomisko stabilitāti un ekonomikas reformas valstī. Papildinot citu ES instrumentu, starptautisko finanšu iestāžu, ES un citu līdzekļu devēju piešķirtos resursus, šī palīdzība veicinās tā finanšiālā atbalsta kopuma vispārējo efektivitāti, par kuru pēckrīzes apstākļos vienojās starptautiskā līdzekļu devēju kopiena.

Ierosinātā programma arī stiprinās valdības apņēmību īstenot reformas. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā mērogā programma būtu signāls citām reģiona valstīm, ka ekonomisko grūtību brīžos ES ir gatava atbalstīt valstis, kas uzsāk nepārprotamu ceļu uz reformām.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Kopš 2004. gada ir veikti piecpadsmit *ex post* novērtējumi par makrofinansiālās palīdzības darbībām. Šajos novērtējumos secināts, ka makrofinansiālās palīdzības pasākumi, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanu, kā arī palīdz saņēmējvalstī īstenot strukturālās reformas. Vairumā gadījumu MFA darbībām bija pozitīva ietekme uz saņēmējvalsts maksājumu bilanci, un tās palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tie arī veicināja nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi.

Neatkarīgi veiktā novērtējumā 2017. gadā tika pārbaudīta divu iepriekšējo MFP darbību Ukrainā (MFP I un MFP II par kopējo 2014. un 2015. gadā izmaksāto summu EUR 1,61 miljarda apmērā) pievienotā vērtība, ietekme, izstrāde un īstenošana, un tika konstatēts, ka šīs darbības ir atbilstošas, iedarbīgas un efektīvi īstenotas. Novērtējuma galvenie secinājumi ir tādi, ka MFP, daļēji tās izmaksāšanas ātruma dēļ, ir bijusi pozitīva ietekme uz Ukrainas ekonomiku, tā ir palīdzējusi stabilizēt finanšiālo situāciju un novērst pasākumus, kam būtu bijusi nopietna negatīva sociālā ietekme (piemēram, valsts izdevumu papildu samazināšana). Tā arī ir veicinājusi reformas valstī.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

ES ir viena no lielākajām līdzekļu devējām Ukrainai un atbalsta tās ekonomikas, strukturālās un institucionālās reformas, kā arī pilsonisko sabiedrību. Mērķis ir saglabāt pašreizējo atbalsta līmeni (īkgadējus maksājumus līdz EUR 200 miljoniem) arī laikposmā no 2018. līdz 2020. gadam, ar nosacījumu, ka tiek saglabāts reformu īstenošanas progress. Papildus ekonomikas un pārvaldes reformām ES palīdzības

mērķis būtu Ukrainas iedzīvotājiem (jo īpaši neaizsargātākajām grupām, tostarp tiem, kurus skar konflikts valsts austrumu daļā) nodrošināt labāku piekļuvi izglītībai, nodarbinātībai un veselības aprūpei.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālo reformu veicināšanai. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu. MFP ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta valsts ārējā finansiālā situācija.

Ar MFP tiktu papildinātas arī starptautisko finanšu iestāžu plānotās darbības, jo īpaši SVF un Pasaules Bankas atbalstītās korekciju un reformu programmas.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

X **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

X Priekšlikums/iniciatīva ir spēkā 2,5 gadus pēc saprašanās memoranda spēkā stāšanās, kā noteikts lēmuma 1. panta 4. punktā.

X Finansiālā ietekme no 2018. līdz 2021. gadam.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi²⁰

X Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Šī ir makroekonomiska rakstura palīdzība, un tās struktūra atbilst SVF atbalstītajai ekonomikas programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF atbalsta vienošanās īstenošanā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar Ukrainas iestādēm saprašanās memorandā (skatīt arī 1.4.4. punktu).

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Saistībā ar ierosināto MFP pasākumu pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka MFP varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. MFP nav paredzēta konkrētiem Ukrainas izdevumiem (pretēji, piemēram, projektu finansējumam), šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā Ukrainas Valsts bankas un Finanšu ministrijas pārvaldības sistēmu kvalitāte kopumā, kā arī ar administratīvajām procedūrām, kontroles un pārraudzības funkcijām, IT sistēmu drošību un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotību.

Otrais risks ir saistīts ar iespēju, ka Ukraina neizpildīs no ierosinātajiem MFP aizdevumiem izrietošās finanšu saistības pret ES (saistību neizpildes risks vai kredītrisks) – to varētu izraisīt, piemēram, valsts maksājumu bilances un fiskālā stāvokļa būtiska turpmāka pasliktināšanās.

Vēl viens būtisks risks, kas apdraud ierosināto darbību, ir saistīts ar reģionālo ģeopolitisko stāvokli, jo īpaši ar ieilgušo konfliktu valsts austrumu daļā, kura dēļ ir

²⁰ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

būtiski samazinājusies privātā kapitāla ieplūde. Ja šī ģeopolitiskā situācija reģionā pasliktinātos, tam varētu būt negatīva ietekme uz Ukrainas makroekonomisko stabilitāti, kas iespaidotu SVF programmas darbības rezultātus un ierosinātās MFP izmaksāšanu un/vai atmaksāšanu. Valsts ekonomikas atlabšanu negatīvi ietekmē arī Ukrainas joprojām sarežģītās attiecības ar Krieviju, kas ir viens no tās galvenajiem eksporta tirgiem.

Iekšzemē galvenais risks ir saistīts ar sarežģīto politisko vidi un spēcīgām pret reformām vērstām personiskām interesēm. Tas varētu novest pie nepietiekamas reformu īstenošanas, jo īpaši pirms valsts vēlēšanām 2019. gadā, un tādējādi traucēt ierosinātās MFP īstenošanu, tostarp arī ietekmējot saistībā ar SVF programmu panākto progresu.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palāta.

2.2.3. *Pārbaūžu izmaksas un ieguvumi un gaidāmais neatbilstību īpatsvars*

Pamatizmaksas, kas Komisijai rodas saistībā ar pārbaudes un kontroles metodēm, kā arī izmaksas par pirms darbības veikto operatīvo novērtējumu par finanšu un administratīvo apriti ir aprakstītas 3.2.1. tabulā. Turklāt rodas izmaksas par Eiropas Savienības Revīzijas palātas iesaistīšanos un iespējamo *OLAF* iesaistīšanos. Operatīvais novērtējums ne tikai palīdz novērtēt nepareizas līdzekļu izmantošanas riskus, bet kā netiešu labumu sniedz arī lietderīgu informāciju par publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā vajadzīgajām reformām. Attiecībā uz gaidāmo neatbilstību īpatsvaru jānorāda, ka, balstoties uz pieredzi, kas gūta kopš MFP instrumenta izveides, neatbilstību risks (aizdevuma neatmaksāšana vai līdzekļu nepareiza izmantošana) tiek uzskatīts par zemu.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, ir un tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, aizdevuma nolīgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Paredzēts arī, ka palīdzība būs saistīta ar vairākiem konkrētiem politiskiem nosacījumiem, tostarp publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā, lai stiprinātu efektivitāti, pārredzamību un atbildību. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta īpašā kontā Ukrainas Valsts bankā.

Papildus tam saskaņā ar Finanšu regulas prasībām Komisijas dienesti veiks operatīvo novērtējumu par Ukrainas finanšu un administratīvo apriti, lai pārliecinātos, ka esošās procedūras programmu palīdzības, tostarp MFP, pārvaldībai nodrošina pienācīgas garantijas. Šis novērtējums ietvers tādas jomas kā budžeta sagatavošana un izpilde, publisko iekšējo finanšu kontrole, iekšējā un ārējā revīzija, publiskā iepirkuma, naudas un publiskā parāda pārvaldība, kā arī centrālās bankas neatkarība. Konsultantu uzņēmuma veiktajā operatīvajā novērtējumā gūtie provizoriskie konstatējumi tiks saņemti 2018. gada otrajā ceturksnī. ES delegācija Kijevā turpinās cieši uzraudzīt norises šajā jomā. Komisija arī izmanto atbalsta darbības budžeta jomā, lai palīdzētu Ukrainas iestādēm uzlabot valsts finanšu pārvaldības sistēmas, un šos centienus stingri atbalsta arī citi līdzekļu devēji.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Eiropas Revīzijas palāta.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība

01 03 06 Garantiju fonda nodrošinājums

Uzskaitījums pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Apraksts.....]]	Dif./nedif. (21)	no EBTA valstīm ²²	no kandidātvalstīm ²³	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpun kta nozīmē
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 03 06 Garantiju fonda finansējums	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

01 03 06 – Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu garantiju fonds ārējai darbībai tiks nodrošināts saskaņā ar Fonda regulu,²⁴ izmantojot apropriācijas no budžeta pozīcijas 01 03 06 (“Garantiju fonda finansējums”) 9 % apmērā no kopējām nenokārtotajām saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina “n” gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un fonda neto aktīviem “n-1” gada beigās. Šo nodrošinājuma summu “n” gadā ieraksta “n+1” gada budžeta projektā un faktiski iemaksā vienā darījumā “n+1” gada sākumā no pozīcijas "Garantiju fonda finansējums" (budžeta pozīcija 01 03 06). Tādējādi 9 % (t. i., maksimums EUR 90 miljoni) no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā “n-1” gada beigās Fonda nodrošinājuma aprēķinam.

No jauna veidojamās budžeta pozīcijas: neattiecas

²¹ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

²² EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

²³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

²⁴ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu
kategorija:

4

[Izdevumu kategorija: ES kā globālais
partneris]

ĢD: <ECFIN>			2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija 01 03 06 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1a)			45	45	90
	Maksājumi	(2a)			45	45	90
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (operatīvais novērtējums un <i>ex post</i> novērtējums)							
Budžeta pozīcija 01 03 02 — Makrofinansiālā palīdzība	Saistības	(3)	0,07			0,15	0,22
	Maksājumi	(3a)	0,07			0,15	0,22
KOPĀ apropriācijas ĢD ECFIN	Saistības	=1+1a +3	0,07		45	45,15	90,22
	Maksājumi	=2+2a +3	0,07		45	45,15	90,22
• KOPĀ – darbības apropriācijas	Saistības	(4)			45	45	90
	Maksājumi	(5)			45	45	90
KOPĀ – administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0,07			0,15	0,22
KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas apropriācijas 4. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	=4+ 6	0,07		45	45,15	90,22
	Maksājumi	=5+ 6	0,07		45	45,15	90,22

Ja priekšlikums / iniciatīva ietelmē vairāk nekā vienu izdevumu kategoriju:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:		5		“Administratīvie izdevumi”			
		2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads	KOPĀ
ĢD: ECFIN							
• Cilvēkresursi		0,043	0,429	0,215	0,010	0,010	0,706
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,010	0,040	0,020			0,070
KOPĀ ĢD ECFIN	Apropriācijas	0,053	0,469	0,235	0,010	0,010	0,776
KOPĀ – daudzgažu finanšu shēmas apropriācijas 5. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	(Kopā saistības = Kopā maksājumi)	0,053	0,469	0,235	0,010	0,010	0,777

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads	KOPĀ
KOPĀ – daudzgažu finanšu shēmas apropriācijas 1.–5. IZDEVUMU KATEGORIJĀ	Saistības	0,053	0,539	0,235	45,01	45,16	90,997
	Maksājumi	0,053	0,539	0,235	45,01	45,16	90,997

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas

Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Saistību apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus

↓

KONKRĒTAIS MĒRĶIS
Nr. 1²⁵

	Veids	2017. gads		2018. gads		2019. gads		2020. gads		2021. gads		Kopējais skaits	Kopējās izmaksa
		Skaits	Izmaksa	Skaits	Izmaksa	Skaits	Izmaksa	Skaits	Izmaksa	Skaits	Izmaksa		
- Rezultāts Nr. 1	Ex post izvērtējums									1	0,150	1	0,150
Rezultāts 2	Operatīvais novērtējums			1	0,070							1	0,070
- Rezultāts Nr. 3	Garantiju fonda finansējums							1	45	1	45	2	90,0
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1				1	0,070			1	45	2	45,150	4	90,22
KOPĒJĀS IZMAKSAS				1	0,070			1	45	2	45,150	4	90,22

²⁵ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētais(-ie) mērķis(-i)”.

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas

Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	²⁶	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	2021. gads			KOPĀ
Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA									
Cilvēkresursi		0,043	0,429	0,215	0,010	0,010			0,707
Pārējie administratīvie izdevumi (komandējumi)		0,010	0,040	0,020					0,070
Starpsumma – daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA		0,053	0,469	0,235	0,010	0,010			0,777
Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS²⁷									
Cilvēkresursi									
Pārējie administratīvie izdevumi									
Starpsumma – ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS									
KOPĀ		0,053	0,469	0,235	0,010	0,010			0,777

Vajadzīgās administratīvās apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²⁶ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

²⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu.

Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Aplēses izteiktas ar pilnslodzes ekvivalentu

		2017. gads	2018. g ads	2019. ga ds	2020. g ads	2021. gads		
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)								
01 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)		0,3	3,0	1,5	0,07	0,07		
XX 01 01 02 (Delegācijas)								
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)								
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)								
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)²⁸								
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)								
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)								
XX 01 04 gg²⁹	- galvenajā mītnē							
	- delegācijās							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiešā pētniecība)								
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiešā pētniecība)								
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)								
KOPĀ		0,3	3,0	1,5	0,07	0,07		

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Vajadzības pēc cilvēkresursiem tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

²⁸ CA – līgumdarbinieki, LA – vietējie darbinieki; SNE – valstu norīkoti eksperti; INT – aģentūras darbinieki (*Intérimaire*); JED – jaunākie eksperti delegācijās (*Jeune Expert en Délégation*).

²⁹ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām “BA” pozīcijām).

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	<p>D direkcijas direktors: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, sazināties ar Padomi un Parlamentu par šā lēmuma pieņemšanu un saprašanās memoranda (SM) apstiprināšanu, risināt sarunas ar Ukrainas iestādēm par saprašanās memorandu, pārskatīt ziņojumus, vadīt pārbaudes komandējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus.</p> <p>Nodaļas vadītājs/Nodaļas vadītāja vietnieks D direkcijā: palīdzēt direktoram darbības pārvaldībā, sazināties ar Padomi un Parlamentu par šā lēmuma pieņemšanu un saprašanās memoranda apstiprināšanu, risināt sarunas ar Ukrainas iestādēm par saprašanās memorandu un aizdevuma līgumu (kopā ar L direkciju), pārskatīt ziņojumus un nosacījumu izpildē gūtos panākumus.</p> <p>Ekonomisti, MFP sektors (D direkcija): sagatavot lēmumu un SM, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, doties pārbaudes komandējumos, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības pārvaldību, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem par operatīvo novērtējumu un <i>ex post</i> novērtējumu.</p> <p>L direktorāts (L4, L5 un L6 nodaļa direktora uzraudzībā): sagatavot aizdevuma līgumu, risināt sarunas ar Ukrainas iestādēm un gādāt par to, lai līgumu apstiprinātu atbildīgie Komisijas dienesti un abas puses to parakstītu. Pārraudzīt procesus pēc aizdevuma līguma stāšanās spēkā. Sagatavot Komisijas lēmumus par aizņēmuma darījumiem, pārraudzīt līdzekļu pieprasījumu iesniegšanu, izvēlēties bankas, sagatavot un izpildīt finansēšanas darījumus un izmaksāt līdzekļus Ukrainai. Veikt administratīvus uzdevumus saistībā ar aizdevuma atmaksas pārraudzību. Sagatavot attiecīgos ziņojumus par iepriekš minētajām darbībām.</p>
Ārštata darbinieki	N/P

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

X Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai.

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

X Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

X Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.